



Mål nr	
M 2083-11	4:4

Anges vid kontakt med domstolen

HÖRBY KOMMUN
Miljönämnden

2011-06-09

Hörby kommun
Miljönämnden
242 80 Hörby

Shell Exploration and Production AB ./ Hörby kommun, Miljönämnden
**överklagande av Länsstyrelsens i Skåne län beslut 2011-04-18, dnr 505-11959-10, ang
kontrollprogram för kärnbörning i alunskiffer, Oderup 25:4, Hörby kommun**

Ni föreläggs att svara på bifogat överklagande **senast den 29 juni 2011**.

Ert svar ska vara skriftligt. Av svaret ska framgå om Ni medger eller motsätter Er det som yrkas i målet. Om Ni motsätter Er yrkandet bör Ni ange skälen för detta. Ni bör också ange om Ni har några bevis som ni vill hänvisa till.

Om Ni inte svarar kan målet ändå komma att avgöras.

Ert svar ska sändas till Mark- och miljödomstolen. I svaret ska Ni ange domstolens målnummer M 2083-11. Om Ni har frågor om målet kan Ni få upplysningar av undertecknad.

Inga-Britt Carlsson
Telefon direkt 0470-868 03

Bifogas, aktbilaga 1 med bilaga

VÄXJÖ TINGSRÄTT

Ink 2011 -06- 0 1

Prövning enligt 24 § förvaltningslagen har skett. Överklagandet har kommit in i rätt tid. 20110526
LÄNSSTYRELSEN

Länsstyrelsen Skåne län
Ink 2011 -05- 2 5
Dnr 505-9299-11

Till

Växjö tingsrätt,

Mark- och miljödomstolen

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

Ink 2011 -06- 0 1

Akt: M 2083-11

Aktbil: 1 rot 4:4

ÖVERKLAGANDE

- Klagande:** Shell Exploration and Production AB, 556742-4865
172 98 Stockholm
- Ombud:** Advokat Felicia Terenius och jur. kand. Kerstin Brinnen
Mannheimer Swartling Advokatbyrå AB
Box 1711, 111 87 Stockholm
Tfn: 08-595 060 00
Fax: 08-595 060 01
E-post: fte@msa.se och knb@msa.se
- Motpart:** Miljönämnden i Hörby kommun
242 80 Hörby
- Överklagat** Länsstyrelsens i Skåne län beslut 2011-04-18, dnr 505-11959-10

På uppdrag av Shell Exploration and Production AB (Bolaget) och med stöd av bifogade behörighetshandlingar överklagar vi härmed Länsstyrelsens beslut och framställer följande

1. Yrkande

Bolaget yrkar att mark- och miljödomstolen, med ändring av Länsstyrelsens beslut, fastställer att uppföljande prov enligt kontrollprogrammet ska utföras inom tre månader från det att mark- och miljödomstolen meddelat dom, som har vunnit laga kraft, i målet.

2. Bakgrund

Bolaget har undersökningstillstånd enligt minerallagen för att undersöka eventuella fyndigheter av naturgas i två områden i Skåne, varav det aktuella området i detta mål ingår i ett av områdena. Enligt tillstånden har bolaget haft rätt att utföra undersökningar, bland annat borring för att utta borrhärdar av alunskiffer för närmare analys.

Borring har bland annat utförts på fastigheten Oderup 25:4 i Hörby kommun och bolaget har, i enlighet med kontrollprogram som lämnats in till Miljönämnden, utfört provtagning av vattenkvaliteten i närliggande brunnar för att kontrollera om borringen orsakat förorening av grundvattnet. Kontrollprogrammet anger att provtagning ska ske en gång före och en gång efter borringen. Dessutom ska en uppföljande provtagning göras ett år efter avslutad borring.

Miljönämnden beslutade 2010-08-10 (dnr 2010-259, § 84) att förelägga bolaget att utföra uppföljande prov enligt kontrollprogrammet tre år efter avslutad borring, istället för ett år efter avslutad borring. Beslutet överklagades av bolaget till länsstyrelsen, som avslog överklagandet.

3. Grunder och utveckling av talan

Borringen har genomförts med vidtagande av föreskrivna försiktighetsmått och förlöpt som planerat. Det finns därför inte anledning att befara någon påverkan på grundvattnet. Den uppföljande provtagningen genomförs ändå som en extra åtgärd för att säkerställa vattenkvaliteten och utförs på grund av önskemål från de närboende.

Bolaget vill betona att för att provtagningen ska vara meningsfull måste tidpunkten vara vald med utgångspunkt i när eventuella föroreningar som orsakats av borringen med största sannolikhet skulle kunna påvisas. Ett sådant förfarande är enligt bolagets uppfattning också bäst förenligt med miljöbalkens allmänna regler om kunskap och skyddsåtgärder.

Länsstyrelsen har grundat sitt beslut på att den inte har funnit anledning att ifrågasätta Geo Scantias bedömning, nämligen att flödes hastigheten för grundvattnet i området är cirka 75 meter på ett år. Eftersom provtagningspunkterna är belägna 200 till 600 meter

från borrplatsen har Länsstyrelsen funnit att provtagning ska ske tre år efter avslutad borring. Länsstyrelsen konstaterar också att Miljönämnden har bedömt att det inte på ett otvetydigt sätt har visats att den mest lämpliga tidpunkten för provtagning är ett år efter avslutad provborring. Bolaget anser att såväl Miljönämndens som Länsstyrelsens beslut grundar sig på antaganden som inte är förankrade i en robust naturvetenskaplig bedömning.

Bolaget anlät Sweco som miljöteknisk konsult i samband med borringen. Sweco bedömer att jordarts- och berggrundsförhållandena gör att vattnets hastighet varierar på ett sätt som gör det svårt att, för de avstånd som nu är aktuella, ange ett specifikt värde för vattnets strömningshastighet. Enligt Sweco kan vattnets transporttid antas variera under en viss sträcka, vilket i stället ger ett intervall beträffande vilket avstånd vattnet kan förväntas röra sig under en viss tid, se Bilaga 1.

Mot bakgrund av det nyss sagda, tillsammans med Swecos bedömning att möjligheten att detektera eventuella föroreningar kan försvåras ju längre tid det går från det eventuella föroreningstillfället, vidhåller Bolaget att den lämpligaste och mest ändamålsenliga tiden att utföra provtagningen är ett år efter avslutad borring.

Ove Gustafsson anför i sitt utlåtande (2010-03-23) att det vore önskvärt med provtagning närmare borrplatsen än där brunnarna är belägna. Bolaget konstaterar att en sådan provtagning inte tillför någon användbar information eftersom det saknas referensmaterial då ingen provtagning gjordes i den punkten före borringen. Dessutom skulle detta innebära att provtagningsrör måste installeras eftersom det inte finns några brunnar närmare borrplatsen.

Sammanfattningsvis menar bolaget att uppföljande provtagning ett år efter avslutad borring ger ett bättre underlag för att bedöma om borringen har orsakat några föroreningar av grundvattnet, jämfört med provtagning tre år efter avslutad borring. Det är mer sannolikt att eventuella föroreningar från borringen upptäcks vid provtagning i de valda provpunkterna efter ett år och dessutom kan föroreningarna i så fall med större säkerhet härledas till just borringen. Provtagning först efter tre år innebär, förutom risken för att eventuella föroreningar då har passerat alla brunnarna,

dessutom risk för att grundvattnet under tiden har kontaminerats av andra orsaker och att källan till föroreningarna då kan vara svår att bestämma.

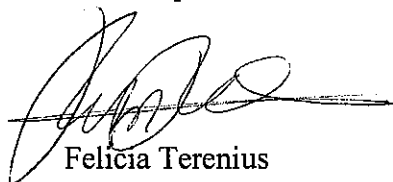
Bolaget har vidare ett intresse av att kunna avsluta sin verksamhet på platsen då undersökningarna nu har avslutats. Borrningen i Hörby utfördes, såsom även beskrivs av Sweco i bilaga 1, med extraordinära åtgärder till skydd för grundvattnet och förlöpte som planerat. Med hänsyn till att risken för att några föroreningar ska påträffas vid en uppföljande provtagning således är mycket liten anser Bolaget att det är oskäligt att Bolaget inte ska kunna få ett avslut av verksamheten på platsen inom rimlig tid.

Eftersom det snart har förflutit ett år sedan borrningen utfördes yrkar Bolaget att mark- och miljödomstolen ska fastställa att den uppföljande provtagningen ska ske inom tre månader från det att mark- och miljödomstolen meddelat dom i målet och domen har vunnit laga kraft.

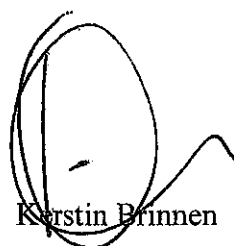
Med hänsyn till att provtagningen enligt Bolagets mening nu förlorar i värde ju längre tid som går hemställer Bolaget hemställer också att mark- och miljödomstolen handlägger detta överklagande skyndsamt.

Stockholm den 24 maj 2011

Shell Exploration and Production AB, genom



Felicia Terenius



Kerstin Brinnen

Bilaga

1. PM 2011-05-18 upprättat av Sweco Environment AB

PM

UPPDRAG Shell	UPPDRAGSLEDARE Klas Andersson	DATUM 2011-05-18
UPPDRAGSNUMMER 1288134 000	UPPRÄTTAD AV Jan Lindberg	

Länsstyrelsen i Skåne läns beslut 2011-04-18 om Shells överklagande av Hörbys beslut för Oderup

Länsstyrelsen skriver på sid 5 i sitt beslut att man "finner inte anledning att ifrågasätta den bedömning av grundvattnets flödeshastighet som presenteras av Geo Scania." Sweco menar tvärtom, det finns anledning att ifrågasätta bedömningen från Ove Gustavsson, Geo Scania, den bygger på ett par mycket förenklade antaganden om jordartstyp och grundvattnets strömningshastighet i den antagna jordarten.

Gustavsson förespråkar i sitt granskningsutlåtande från 2010-03-23 en provtagningsplats nära borrplatsen (25 – 35 m nerströms) istället för att göra provtagningen i brunnarna på 200 - 400 m avstånd och gör en överslagsberäkning som stöd för sitt förslag att provtagningspunkten skall ligga nära borrplatsen. Beräkningen bygger på antagandet att grundvattenströmningen i morän med ungefär samma sammansättning som vid Oderup uppgår till ca 0,2 m/dygn (ca 75 m per år).

Sweco har i ett yttrande till Hörby miljönämnd 2010-03-31 skrivit att *Gustafssons resonemang kan möjligen vara rimligt på korta avstånd, men när det gäller att bedöma transporttiden för de avstånd som råder mellan borrplatsen och enskilda brunnar är det inte tillämpligt. Den transporthastighet Ove Gustafsson beräknat (ca 75 m på 1 år) bör lämpligare ges som ett intervall, om det ska användas för längre sträckor. Ett spann på två tiopotenser, d.v.s 10-1000 m per år kan vara tillämpligt då. Flödeshastigheten varierar med de faktiska förhållandena och varken jordlagren eller berggrunden är homogen på det sättet att man på ett enkelt matematiskt sätt kan avgöra transporttiden. Inhomogeniteter leder till att vattnets hastighet kommer att variera längs vägen.*

Sweco har vidare i ett yttrande till Hörby miljönämnd 2010-08-30 skrivit angående ovanstående flödesintervall att *man istället bör göra antagandet att vattnets transporthastighet kan ligga någonstans i mitten av det angivna intervallet, vilket motiverar att provtagningstiden för brunnarna i omgivningen skall ligga på föreslagna 1 år. Att vänta ytterligare flera år innan provtagningen riskerar bara att möjligheterna att detektera eventuella föroreningar försvåras.*


Sweco ifrågasätter fortsatt Geo Scantias bedömning och menar att det inte går att ange en så precis strömningshastighet som ca 0,2 m/dygn för ett blandjordmaterial som betecknas som morän. Med hänsyn till att den geologiska beteckningen morän avser en jordart som bildats av inlandsis och vars sammansättning är en blandning av partiklar med mycket varierande mineralsammansättning och kornstorlek, så anges vanligtvis ett intervall mellan vilka de karakteristiska värdena på hydrauliska konduktiviteten, grundvattengradienten och strömningshastigheten kan förväntas ligga. Ingenting om dessa enheter är närmare kända från Oderupsområdet, varför

det är motiverat att ange ett intervall istället för ett specifikt värde. Swecos tidigare bedömning att flödes hastigheten bör ligga någonstans i mitten av ovanstående intervall kvarstår liksom även bedömningen att provtagning skall göras ca 1 år efter bormingens avslutning.

Vidare skriver Länsstyrelsen i sin bedömning på sidan 5 att alunskiffer innehåller höga metallhalter och att *läckage från alunskiffer till grundvattnen kan därför få konsekvenser för miljö och hälsa.*

Med den sakkunskap som Sweco besitter angående hur bormingen vid Oderup bedrevs med installation av fastgjutna foderrör i flera omgångar ända ner till överkanterna av alunskiffern samt hur borrhålet tätades genom gjutning med cement (från märkytan till botten på ca 800 m djup) som försegling efter avslutad provtagning, kan konstateras att det har inte har varit något läckage och det framledes inte kommer att uppstå något läckage från alunskiffern till grundvattnet. Sweco menar att Länsstyrelsens bedömning om läckage från alunskiffern på tekniska grunder saknar relevans och därmed inte skall ingå i bedömningen om lämplig tid för provtagning i de närliggande brunnarna.

Sweco Environment AB
Södra regionen


Jan Lindberg

Granskad:


Klas Andersson

2 (2)

PM
2011-05-18
SHELL